

Personlig assistans enligt handikappservicelagen **Information till dem som söker sig till servicesedelföretagare**

Enligt 8 § i handikappservicelagen ska kommunen ordna personlig assistans för en gravt handikappad som på grund av sitt handikapp eller sin sjukdom nödvändigt behöver sådan service för att klara de funktioner som hör till normal livsföring.

Med dessa funktioner avses dagliga sysslor, arbete, studier, fritidsaktiviteter, samhällelig aktivitet och upprätthållande av sociala kontakter. Med dagliga sysslor avses de funktioner som en människa utför regelbundet och dagligen och som permanent hör till vars och ens liv. De dagliga sysslorna kan innebära att röra sig, att klä på och av, personlig hygien, klädvård och mat, renlighet i hemmet och uträttande av ärenden. Dagliga sysslor kan innebära också att ta hand om dagliga sysslor åt barn som står under personens omsorg eller vård. Om en gravt handikappad person använder boendetjänster (servicehus eller andra ordnade boendetjänster), tillgodoses personens behov av hjälp för dagliga sysslor i hemmet med boendetjänsterna. I sådana fall kan personen behöva personlig assistans för fritidsaktiviteter.

Personlig assistans är inte avsedd för situationer där personens hjälpbehov huvudsakligen består av vård, omsorg och övervakning. I den personliga assistansen kan ändå ingå också vårdupdrag, t.ex. katetrisering, tömning av magen, injektionsbehandling, givande av medicin (insulin eller annat liknande). I den personliga assistansen kan det också ingå lyft, uppgifter som kräver fysisk kraft och användning av personliga hjälpmedel (t.ex. att hjälpa personen att röra sig med rullstol, assistans med en lyft-, slemsugnings- och syreanordning).

Det som man ska lägga märke till är att syftet med personlig assistans är att möjliggöra och stöda en gravt handikappad persons egen aktivitet i de sysslor för vilken tjänsten har beviljats.

Personlig assistans beviljas enligt den utredning av klientens servicebehov som upprättas av handikappservicens socialarbetare eller -handledare. I beslutet specificeras, på vilket sätt servicen ordnas. Servicesedlar kan användas för att ordna personlig assistans i synnerhet då det är fråga om ett fåtal timmar assistans per vecka eller då vikarie behövs för en ordinarie assistent.

Tjänstens målgrupp

Användarna av tjänsten är de personer som av en kommunal tjänsteinnehavare har fått ett beslut om personlig assistans som beviljats med stöd av handikappservicelagen. De är personer med handikapp eller utvecklingsstörning.

Den handikappade personen kan antingen ha en sinnesskada (t.ex. synskada), motionsskada, hjärnskada, framskridande neurologisk och/eller muskelsjukdom eller annan skada.

Assistansen av handikappade personer anknyter oftast till dagliga sysslor i hemmet eller uträttande av ärenden utanför hemmet. I assistansen kan också ingå uppgifter som innehåller vård och omsorg.

Den handikappade personens situation kan förändras och variera till större eller mindre hjälpbehov beroende på hur en eventuell sjukdom framskrider eller på personens rehabilitering.

Assistansen kan vara en del av tjänstehelheten för serviceboende som erbjuds till klienten i klientens eget hem.

En utvecklingsstörd person har en utvecklingsstörning och därutöver kan de vara personer som drabbas av olika slag av autism. Typiska assistansuppgifter anknyter huvudsakligen till fritidssysslor utanför hemmet. I några fall kan den personliga assistansen vara en del av ordnandet av personens boende, då assistansen innehåller dagliga sysslor hemma och utträttandet av ärenden utanför hemmet.

Personen kan ha brister i regleringen av handlingar, minnet, kognitiva funktioner, sociala färdigheter, psykiska problem i varierande grad, svårigheter i situationer där det krävs kommunikation och social växelverkan eller andra särdrag som anknyter till utvecklingsstörningen och/eller autismen.

Både till handikappades och utvecklingsstördas grupp kan det höra personer som kommunicerar med alternativa kommunikationssätt (t.ex. teckenspråk, BLISS eller ett individuellt kommunikationshjälpmedel). Till de assisterande uppgifterna kan också höra lyft och andra uppdrag som kräver fysisk kraft, katetrering och givande av en insulininjektion eller annan läkemedelvård.

Tilläggsuppgifter:

www.thl.fi -> Handbok för handikappservice -> Stöd till ett självständigt liv -> Personlig assistans

Leila Eklöv, servicechef, handikappservice, tfn 040 736 8850 leila.eklov@porvoo.fi